

**Gyarmati Közös Önkormányzati
Hivatal
Mórichidai Kirendeltség
9131 Mórichida, Fő u. 131.**

B E S Z Á M O L Ó

**Mórichida Önkormányzati Képviselő-
testülethez**

A 2016. évi adóigazgatási tevékenységről

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat-és hatásköreiről szóló, módosított 1991. évi XX. törvény 138.§ (3) bekezdésében, valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 8.§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettség alapján kerül sor a helyi adókból származó bevételek alakulásáról szóló beszámoló előterjesztésére.

A 2016. évi adóigazgatási tevékenységekről az alábbiakban tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet.

Egyes adók, díjak esetében központi egységes szabályozás alapján (gépjárműadó, talajterhelési díj), míg a helyi adók esetében törvényi keretek között helyi rendeletek is szabályozzák az adóztatást. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (tv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit.

A helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül:

1. vagyoni típusú adók
2. helyi iparüzési adó
3. kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója, építmény adó)

Mórichida Község Önkormányzati Képviselő-testülete helyi rendelettel a helyi iparüzési adót, a magánszemélyek kommunális adóját, majd az építményadót vezette be.

Az adóigazgatási feladatok ellátásáért a jegyző (átruházott hatáskörben) felel, így minden esetben az ő nevében jár el az önkormányzati adóhatóság.

Az adóhatóság feladat-és hatáskörét 2016. évben is 1 fő látta el. AZ adóügyi dolgozó betegsége miatt a helyi ügyintézők látták el ezt a feladatot. (3 és fél hónapig)

Az ügyintéző látja el a településen bevezetett adónemekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, ellenőrzési adóbeszedési feladatokat. Adóhátralékok tekintetében végrehajtási eljárás megindításának keretében törvényes eszközök alkalmazásával lép fel az önkéntesen nem teljesítőkkel szemben. Az adóhatóság pénzforgalmának számítógépes könyvelése, előírások, törlések vezetése mellett, negyedévenként zárási eredményekről készült összesítő megküldésével adatot szolgáltat a Magyar Államkincstár részére. Gépjárműadó adóztatás keretében gondoskodik az adókövetések határidőre történő elkészítéséről, az adózó részére az adókötelezettség határozattal történő megállapításáról. A gépjárműadó bevétel megosztásának pontos, határidőre történő havi utalása mellett, negyedévenkénti, részletes és szigorú elszámolási rendszerben szolgáltat adatot szintén a Magyar Államkincstárnak. Vagyoni bizonyítványt, adóigazolást állít ki, intézi a termőföld bérbeadásával, adásvételével és egyéb földügyekkel kapcsolatos nyilvántartásokat, folyamatosan jelentést ad a kereskedelmi egységekről a KSH-nak, eb nyilvántartást vezet, elvégzi a betakarítás előtti gépszemlét, stb.

Törvény által meghatározott esetekben gondoskodik az adók módjára behajtandó köztartozások beszedéséről és továbbutalásáról.

Ezt követően szeretném bemutatni a 2016-as év adóztatási feladatainak, bevételeinek, hátralékainak részletes elemzését.

2016. évben a Polgármesteri Hivatal összes iktatott ügyiratainak száma 2602 db, az adóhatósági ügyek száma 1960 db volt, mely az összes hivatali ügy 75 %-át tette ki. (Forrás: iktató-ügyiratkezelés)

A 2016. évre tervezett adóbevételek előirányzata (8.900 e Ft) az előző évi előirányzatnál 2.600 e Ft-tal kisebb összegben került betervezésre. Ennek elsődleges oka, hogy 2016. évtől általunk beszedett és behajtott gépjárműadó bevétel 60 %-a már a központi költségvetést növeli és csak a 40 %-a marad az önkormányzatnál, ennek ellenére a 2016. évben összesen 1.753.945,- Ft gépjárműadó folyt be (3253.945,- Ft-tal több).

Az önkormányzat adóbevételei a tervezett előirányzaton felül 128,4 %-ban teljesültek.

Továbbra is jelentős az önkormányzati adóbevételeken belül a helyi iparüzési adó szerepe, a pénzügyi teljesítés 94,8 %-át adta ki.

A 2016. IV. negyedévi zárási összesítő alapján a magánszemélyek kommunális adója esetében 138 adózóval, 152 adótárggyal számolunk.

A 2016. évi **magánszemélyek kommunális adó** helyesbített folyó évi előírása: 700 eFt, a befolyt összeg 657e Ft. A magánszemélyek kommunális adójában évről-évre nagy a mozgás az adókötelezettség tekintetében. A legnagyobb problémát az jelenti, hogy bármiféle változás következik be – legyen az telek vásárlás, ingatlan eladás-vétel, elhalálozás- a bejelentési kötelezettségnek az érintettek –kevés kivétellel - nem tesznek eleget. Hivatalból értesítőt nem kapunk/kaphatunk a Földhivaltól a tulajdonos változásról, így sok esetben csak a szemfülességnek köszönhető az információszerzés.

Mórichida Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2007.(XII.12.) számú rendelete a helyi iparüzési adóról 2008. január 1-től az iparüzési adó mértékét a törvényi maximumban állapította meg, mely jelenleg is 2 %.

Az iparüzési adó megfizetés sajátossága, hogy az éves bevallás során, minden év május 31-ig számolnak el az adózók az előző évben megfizetett előleggel szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagysága.

A 2015. évi bevallások benyújtását követően az adózók által visszaigényelt iparüzési adó összege 433e Ft volt. 2016. évben 3 vállalkozás adott le záró bevallást megszűnés, székhely áthelyezés miatt.

A társasági adó feltöltésre köteles adózói körnek az önkormányzati adóhatóság felé is fennáll a bevallási és előleg-kiegészítési kötelezettsége. Minden év december 20-ig kell a vállalkozónak a helyi iparüzési adóelőleg összegét a várható éves fizetendő adó összegére

kiegészítenie. Összességében 2016. évben 760e Ft előleg feltöltésről nyújtottak be adóbevallást az erre kötelezett vállalkozások (17).

Nyilvántartásunk alapján 2016. évben a vállalkozások száma 276.

A 276 adózóból 125 a társas vállalkozás, 151 az egyéni vállalkozó illetve őstermelő.

2016. évben a helyesbített előírásunk 6.000e Ft. A befolyt iparüzési adó 8.438 eFt.

Mórichida Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 7/2009. (VII.25.) rendeletével az adózókat **talajterhelési díj** fizetésére kötelezte. Hatályos 2009. szeptember 1-től. Ez a fizetési kötelezettség azokra a szennyvíz kibocsátókra vonatkozik, akik az ivóvíz hálózatra rákötöttek, azonban a szennyvíz hálózatra nem. A talajterhelési díj mértéke 2009. évben 360-Ft/m³-ben került törvényileg meghatározásra. 2012. február 1-től ez a mérték tízszeresére emelkedett (3600,- Ft/m³).

A gépjárműadó bevétel 60%-os elvonása miatt az előirányzat tervezése során a 2016. évi költségelőirányzat az előző évhez képest 1.500 e Ft –tal csökkentetten került betervezésre, ám a hátralékok beszedése és a mentességek csökkenése miatt a bevételek év végére, ha nem is nagy százalékban, de túlteljesültek. Befolyt összeg 1.753.945,- Ft (117 %) .

2012. évben a jelentős jogszabályi változások következtében a súlyos mozgáskorlátozottsághoz kapcsolódó mentességek csak a jogszabályban meghatározott orvosi igazolások benyújtásával érvényesíthetők. Az új szakvélemények kiadásának feltételei nagyon megszigorodtak.

Az állam általi 60 %-os bevétel elvonás nem járt feladatok elvonásával. Az adókiivetések, a havonkénti változások, határozatok kiadása, hátralékok behajtása továbbra is feladatunk. A gépjárműadó befizetéseket az adózóknak félénként két egyenlő részletben kell teljesíteni. Az első félév határidejét mindig az határozza meg, hogy a központi adatokat mikor kapjuk meg, illetve a tömeges, nagy mennyiségű határozatot mikorra tudjuk kézhez adni.

Az adóztatott gépjárművek száma 2016. évben 380 db volt. Az önkormányzatnál maradó gépjárműadó bevétel 4.385 e Ft volt, a továbbutalt 2.631 e Ft.

A törvényi előírásoknak megfelelően a késedelmesen fizetett, illetve fizetni elmulasztott adók után késedelmi pótlék kerül felszámításra, melynek napi mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese, a fizetni elmulasztott adó után. A késedelmi pótlék törlésére abban az esetben van lehetőség, ha a tőketartozás teljes mértékben kiegyenlítésre kerül, ekkor is egyedi kérelemre, megalapozott környezettanulmány alapján.

Számottevő adóhátralék esetén a gépjármű forgalomból történő kivonásának kilátásba helyezése, fizetés elmaradása esetén ennek megtétele egyes esetekben elegendő a jogkövető magatartás eléréséhez.

Törvények határozzák meg, hogy mely köztartozást köteles az önkormányzati adóhatóság adók módjára behajtani. A köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki. Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében megkeresésre fogatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Hatásköre csak arra terjed ki, hogy a tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt összeg behajtása érdekében intézkedjen. Rendelkezési joga nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, a tartozást mérsékelje. Önkormányzatunknál ilyen adók módjára behajtandó köztartozás például az állam által megelőlegezett gyermektartásdíj, helyszíni bírságok, közigazgatási bírságok, igazgatási szolgáltatási díj, építésügyi bírság stb.

Ezek közül a helyszíni bírság 100 %-a, a közigazgatási bírság 40 %-a az önkormányzat saját bevételének számít. Ez utóbbi csak akkor, ha végrehajtás keretében térül meg. Ha felszólításra befizeti az ügyfél a 100 %-ot tovább kell utalni!

A bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezik a letiltható jövedelmekről, mely a segélyekből történő letiltás fogatosítását egyértelműen tiltja. A munkabérekből, nyugdíjakból történő tiltás esetében többször előfordult, hogy olyan visszajelzést kaptunk, hogy letiltásunkat sorrendbe állították, és a sok letiltás miatt előreláthatólag csak 1-2 év múlva tudják kérésünket teljesíteni. Az adók módjára behajtásra kimutatott tartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más adóké. Ez annak tudható be, hogy az adósnak az esetek többségében sem munkahelye, sem számlája, sem végrehajtható ingó vagyon nincs. Az elkövetők egy része évek óta nem él életvitelszerűen Mórchidaen, csak állandó bejelentett lakcíme van községünkben. Legtöbbször még a családtagok sem tudnak, vagy nem akarnak tudni róla semmit.

Bírságokból, késedelmi pótlékból 24 eFt került befizetésre. A különböző adónemeknél a méltányossági eljárás keretében biztosított részletfizetési lehetőség esetében az utolsó részlet megfizetését követően, kérelemre a késedelmi pótlék törlésre kerülhet.

Az adóigazgatási feladatok jelentős része az egyedi határozatok meghozatala. Ide tartozik a magánszemélyek kommunális adójánál a változások bejelentése során hozott határozatok, a helyi iparüzési adóval kapcsolatos előlegmódosítási határozatok, a gépjárműadó változásokhoz kapcsolódóan hozott határozatok. Ezen túlmenően évente egyszer általában augusztus hónapban kb. 500 db értesítést készítünk, befizetési csekkekkel, tértivevénnyel, ezek a munkák időigényesek, nagy figyelmet követelnek.

Éves munkánkat szigorúan leszábályozott határidők szerint végezzük, ezeknek a betartása, az ehhez szükséges munkafolyamatok elvégzése folyamatos terhelést jelent, ezért mindig a legkevesebb időnk a behajtásra jut. Jellemzően év vége felé tudunk beszámolni a tényleges végrehajtási tevékenységekről, amelyek természetesen áthúzódhatnak a következő évre is.

Mint az előző évben, 2016-ban sem küldtünk külön felszólítást. Az egyenlegértesítőben hívtuk fel hátralékosaink figyelmét az elmaradásaik mielőbbi kiegyenlítésére. Akik a figyelmeztetésre sem reagáltak behajtási eljárást kezdeményeztünk ellenük. Az adóköteles gépjármű forgalomból való kitiltásának feltétele, hogy az egy évi adótételt meg kell haladnia

a hátraléknak. Ez azt jelenti, hogy aki nem fizet márciusban és szeptemberben annak a gépjárműve még nem vonatható ki, csak ha a következő márciust sem fizeti meg. Ez abban az esetben okoz gondot, ha az illető a gépjárművet idő közben elidegeníti.

A előző évek és a tárgyév hátraléka összesen 750e Ft-ot tesz ki.

Kedvezőtlenül hat, hogy a felszámolásban érintett vállalkozások „bedőlt” adó tartozása rendkívül magas és folyamatosan emelkedő trendet mutat. A felszámolási eljárás megindítását követően lehetősége van az önkormányzatnak a hitelezői igény benyújtására, de ebben az esetben a tartozás 1 %-át meg kell fizetni. Ez mindig kellő körültekintést igényel, a lehetőségekhez képest kell felmérni a vállalkozás vagyonát, hitelezői körét, van-e remény a tartozás megtérülésére. El kell dönteni, hogy érdemes-e a tartozás 1 %-át megfizetni, ezáltal növelni a hátralék összegét.

Összességében elmondható, hogy az adóbehajtások során a törvényben biztosított végrehajtási eszközökkel - eredményességtől függetlenül - él az I. fokú adóhatóság, s a fennálló hátralék érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a jogszabályban biztosított végrehajtási intézkedések megtételére.

Az adózók többsége önként eleget tesz adófizetési kötelezettségének. A sajnos még mindig sok számú mulasztókkal szemben **nem** élünk a letiltás, hatósági átutalás (inkasszó), a gépjármű forgalomból történő kivonás lehetőségével.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény lehetőséget biztosít az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személynek, hogy kérelme alapján az őt terhelő adó tartozás, bírság vagy pótléktartozás mérséklését, elengedését, fizetési halasztását vagy részletfizetését kérje. Fizetési halasztásban 1 adózó részesült, részletfizetést 4 fő kért. Ketten teljesítették a részletek befizetését, 2 fő viszont nem. Egy esetben élni kellett a munkabérből való letiltással, míg a másik adózónál külföldi munkavállalás miatt ezt nem tudtuk megtenni.

A fizetési határidők lejárta következtében időről-időre megemelkednek a nyilvántartott adó tartozások összegei. Jellemzően a nyilvántartott tartozások „hullámzó” trendet mutatnak, az adóhatóság eredményes végrehajtási nyomán csökkennek, ám a fizetési határidők újra generálják a hátralékok növekedését.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót tárgyalja meg, és véleményével, javaslatával kiegészítve fogadja el.

Mórichida, 2017. április 19.

Németh Dóra
aljegyző